

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Urtos/4/2021
Identifikačné číslo spisu: 4021200200
Dátum vydania rozhodnutia: 04.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4021200200.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej PhD., LL.M a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci odsúdeného D. K., v konaní o návrhu odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom 4. augusta 2021 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného D. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, č. k. 2Ntc/8/2021-60 z 23. júna 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného D. K. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre uznesením, č. k. 2Ntc/8/2021-60 z 23. júna 2021, podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného D. K. na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2Ntc/38/2018 z 28. marca 2019, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Urto/6/2019 z 13. augusta 2019, ktorým bol čiastočne uznaný rozsudok Krajského súdu v Brne, sp. zn. 53T/8/2017 z 30. augusta 2017, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Olomouci, sp. zn. 5To/86/2018 z 15. novembra 2017, právoplatným 15. novembra 2017, ktorým bol odsúdený uznaný za vinného pre zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákonníka Českej republiky a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov, so zaradením ho na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“) napadnuté uznesenie odôvodnil v podstate tým, že dospel k záveru, že ku dňu konania verejného zasadnutia odsúdený nesplnil formálnu podmienku (výkon troch štvrtín trestu odňatia slobody). Na územie Slovenskej republiky za účelom pokračovania vo výkone trestu z Českej republiky, bol odsúdený dodaný 18. septembra 2019 a do uloženého trestu odňatia slobody mu uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2Ntc/38/2018 z 8. októbra 2019, právoplatným 18. októbra 2019, bola započítaná doba väzby a výkonu trestu v Českej republike od 19. januára 2017 do 18. septembra 2019. Predpokladaný koniec predmetného trestu odňatia slobody má odsúdený 19. septembra 2023. Keďže odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov,

príčom išlo o odsúdenie podľa právneho poriadku Slovenskej republiky za obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, k naplneniu formálnej podmienky v zmysle § 67 ods. 1 Trestného zákona dôjde až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody, t. j. 19. januára 2022.

+ + +

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil tak, že dňa 20. apríla 2021 podal na krajský súd návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V podanom návrhu poukazoval na jeho dôvodnosť, keďže nárok na jeho podanie mu vznikol dňa 19. mája 2020, po odpykaní jednej polovice trestu, čo je zadokumentované v samotnom osvedčení, na základe ktorého bolo vedené uznávacie konanie. Údaje z osvedčenia nemôžu byť svojvoľne pozmeňované, pretože takéto osvedčenie by nebolo možné prijať. Pred zahájením samotného verejného zasadnutia sa ho predsedníčka senátu dopytovala, či trvá na podanom návrhu aj napriek nesplneniu formálnej podmienky. Je presvedčený, že takýto postup predsedníčky senátu je v rozpore so zákonom.

Je presvedčený, že spĺňa podmienku na podmienené prepustenie s poukazom na vydané osvedčenie (vydané príslušným súdom Českej republiky), kde je jasne uvedené, že nárok na podmienené prepustenie má po odpykaní jednej polovice trestu. Toto malo byť pre Krajský súd v Nitre smerodajné, keďže osvedčenie je uznané a Slovenská republika je viazaná dodržať všetky záväzky z neho vyplývajúce, keďže osvedčenie je právnym nástrojom EÚ a je vypracované na základe medzinárodnej zmluvy. Uznávacie konanie je teda značne limitované. Súd sa musí pridržiavať pôvodných hmotnoprávných zistení a v žiadnom prípade tieto nemôže meniť a prihliadať k iným alebo novým zisteniam. V zásade tak nesmie zhoršiť jeho postavenie v štáte výkonu trestu. Je teda viac než zrejmé, že malo dôjsť k svojvoľnému pozmeneniu právnej kvalifikácie ako obzvlášť závažného zločinu a to nezákonným spôsobom, kedy o tomto bolo rozhodnuté súdom, ktorý nemá právomoc rozhodnúť o právnej kvalifikácii skutku na prebiehajúcom verejnom zasadnutí.

Poukázal na § 415 ods. 3 Trestného poriadku (poznámka : z kontextu je zrejmé, že na myslí má ods. 4) teda, že o návrhu odsúdeného musí súd rozhodnúť do 60 dní od doručenia návrhu súdu. Krajský súd o jeho návrhu konal na 61. deň, a teda lehota nebola dodržaná, čím boli porušené jeho garantované práva. Toto porušenie nemôže byť napravené inak ako rozhodnutím v jeho prospech.

Nestotožňuje sa s hodnotením krajského súdu pokiaľ ide o posudzovanie materiálnych podmienok potrebných na podmienené prepustenie. Súd síce hovorí, že dosiahol určitý stupeň polepšenia, ale záverom (zmätočne a nelogicky) tvrdí, že je potrebné ďalšie pôsobenie výchovných prostriedkov v rámci výkonu trestu. V prípade prepustenia už nechce páchať trestnú činnosť. ÚPSV&R Nové Zámky mu dal príslub, že v prípade prepustenia vykoná za neho intervenciu pokiaľ ide o zamestnanie, chce sa ustáliť a chce do budúcnosti pôsobiť v oblasti prevencie pred sociálno- patologickými javmi spoločnosti, prevencie pred páchaním trestnej činnosti a postpenitenciárnej starostlivosti.

Na záver navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a rozhodol o jeho prepustení na slobodu, stanovil mu skúšobnú dobu resp. iné vhodné povinnosti alebo obmedzenia.

Krajský prokurátor v Nitre v písomnom vyjadrení k sťažnosti odsúdeného vyjadril stotožnenie sa s napadnutým uznesením, navrhujúc súčasne sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnuť.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „nadriadený súd“) podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že Krajský súd v Nitre rozhodol v súlade so zákonom, keď návrh odsúdeného na

podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Najvyšší súd len pripomína, že Trestný zákon stanovuje pre podmienečné prepustenie primárne podmienku formálnu - vykonanie konkrétnej časti trestu, diferencovane s ohľadom na právne posúdenie trestného činu, pre ktorý odsúdený posudzovaný trest odňatia slobody vykonáva, z pohľadu kategorizácie trestných činov na prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny, resp. v prípade zločinov zohľadňujúc aj skutočnosť či odsúdený už bol (alebo nebol) vo výkone trestu odňatia slobody - spôsobom uvedeným v § 66 ods. 1 a § 67.

Až splnenie tejto (formálnej) podmienky odôvodňuje posudzovanie tzv. podmienok materiálnych, vyjadrených v § 66 ods. 1 Trestného zákona v jeho návetí tým spôsobom, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

K sťažnostnej argumentácii odsúdeného, ktorou sa snaží obhájiť právny názor, že podmienky pre podmienečné prepustenie by sa u neho mali posudzovať podľa právneho poriadku Českej republiky z dôvodu, trest vykonáva v Slovenskej republike po uznaní odsudzujúceho rozhodnutia, resp. rozhodnutí (v dvojnásťstannom postupe) prvostupňového a odvolacieho súdu Českej republiky (ktoré tvoria jeden obsahový celok), nadriadený súd zdôrazňuje, že uvedený názor nemožno akceptovať.

Z § 12 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov vyplýva, že súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia rozhoduje aj o všetkých súvisiacich otázkach vykonávacieho konania.

Podľa rozhodnutia publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5/2017, ak došlo k uznaniu rozhodnutia súdu iného štátu, či už podľa Trestného poriadku alebo podľa zákona č. 549/2011 Z. z. v znení zákona č. 344/2012 Z. z., podmienky pre podmienečné prepustenie sa vždy posudzujú podľa Trestného zákona (Slovenskej republiky), nie podľa práva štátu, ktorého rozhodnutie sa po jeho uznaní vykonáva (štátu pôvodu).

Na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa teda u osôb, ktoré svoj trest vykonávajú na území Slovenskej republiky na základe predtým uznaného cudzieho rozhodnutia, plne vzťahuje slovenský Trestný zákon. Uvedený záver vyplýva tak z dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu, ako aj z čl. 17 ods. 1 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len „rámcové rozhodnutie“), v ktorom sa uvádza, že výkon trestu sa riadi právom vykonávajúceho štátu. Pokiaľ odseky 2 a 3 neustanovujú inak, orgány vykonávajúceho štátu sú ako jediné príslušné rozhodovať o postupoch výkonu a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia vrátane dôvodov na predčasné alebo podmienečné prepustenie. Hoci v odseku 4 citovaného ustanovenia Rámcového rozhodnutia sa uvádza, že členské štáty môžu stanoviť, že pri každom rozhodnutí o predčasnom alebo podmienečnom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné alebo podmienečné prepustenie v istom stanovenom čase, ide však o dobrovoľnú transpozíciu, ktorú Slovenská republika neprebrala.

Rovnako najvyšší súd upriamuje pozornosť na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 498/2015, zo 6. októbra 2015, podľa ktorého: „Existencia odlišných podmienok výkonu trestu odňatia slobody vrátane predpokladov podmienečného prepustenia je v jednotlivých štátoch prirodzená a skutočnosť, že v niektorých aspektoch sa tieto podmienky môžu subjektívne javiť ako prísnejšie, ešte neznamená, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv ústavne nezlučiteľnou aplikáciou (výkladom) zákona o uznávaní a výkone rozsudkov“.

Inými slovami, z pohľadu splnenia podmienok pre podmienečné prepustenie z výkonu trestu odsúdeným nie je relevantné, či ich spĺňa podľa práva Českej republiky ale to, či ich spĺňa podľa Trestného zákona

Slovenskej republiky v intenciách jeho ustanovení § 66 a § 67.

Vzhľadom na to, že naposledy uvedené ustanovenia Trestného zákona z pohľadu formálnej podmienky pre podmienené prepustenie konkrétneho odsúdeného, ktorou je vykonanie ním konkrétnej časti trestu, pristupujú k odsúdeným diferencovane - zohľadňujúc primárne právne posúdenie trestného činu, pre ktorý odsúdený posudzovaný trest odňatia slobody vykonáva, z pohľadu kategorizácie trestných činov na prečiny, zločiny a obzvlášť závažné zločiny, potom pri posudzovaní tejto podmienky je nevyhnutné prednostne zisťovať právnu kvalifikáciu skutku z uznávaného rozsudku v intenciách hmotnoprávných trestnoprávných ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky bez ohľadu na to, ako bol daný skutok právne posúdený súdmi štátu pôvodu podľa právneho poriadku štátu pôvodu, kde je len logické, vzhľadom na odlišnosť trestnoprávnej legislatívy v jednotlivých štátoch Európskej únie, že bude skôr pravidlom pokiaľ právne posúdenie skutku ako trestného činu sa bude odlišovať už pomenovaním (názvom) alebo označením, resp. zaradením do konkrétnej kategórie trestných činov v danom štáte.

Rozhodujúcim pre posúdenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol uznaný a vykonáva sa preto v Slovenskej republike, je tak uznávaný skutok a jeho právne posúdenie ako trestného činu podľa Trestného zákona Slovenskej republiky.

Skutok cudzozemského odsudzujúceho rozhodnutia, uznaného a vykonávaného v Slovenskej republike v posudzovanom prípade zodpovedá svojimi skutkovými okolnosťami jeho právnomu posúdeniu ako obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona tým, že odsúdený na podklade skutkových okolností subsumovateľných pod skutkovú podstatu uvedeného obzvlášť závažného zločinu, proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spôsobil ním ťažkú ujmu na zdraví (s ktorým uvedené ustanovenie spája trest odňatia slobody v sadzbe 10 až 15 rokov).

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienené prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Na podklade uvedeného odsúdený z posudzovaného trestu odňatia slobody, vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov, môže byť podmienené prepustený až po výkone troch štvrtín tohto trestu, čomu zodpovedá (berúc do úvahy doposiaľ vykonanú časť trestu, vrátane zápočtu trestu a väzby vykonaných na území Českej republiky) 19. január 2022 ako deň, kedy splní formálnu podmienku pre podmienené prepustenie.

Krajský súd v Nitre tak dospel k správnomu záveru, že odsúdený doposiaľ formálnu podmienku pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nesplnil.

Odsúdený teda podal návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v posudzovanom prípade predčasne.

Na podklade uvedeného nie sú opodstatnené akékoľvek úvahy o splnení (alebo nesplnení) tzv. materiálnych podmienok na podmienené prepustenie, vrátane uvádzaných v odôvodnení napadnutého uznesenia súdu I. stupňa.

Pre pozitívne rozhodnutie súdu o návrhu na podmienené prepustenie musia byť totiž splnené kumulatívne formálna aj obe materiálne podmienky.

Nesplnenie formálnej podmienky (vykonanie Trestným zákonom stanovenej časti trestu odňatia slobody), ktoré spôsobuje predčasnosť podania návrhu na podmienené prepustenie, totiž znemožňuje náležité posúdenie splnenia tzv. materiálnych podmienok, pretože Trestný zákon ich hodnotenie spája s posudzovaním správania sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu minimálne v rozsahu časti trestu určenej zákonom, ktorú vyjadruje formálna podmienka. Akékoľvek hodnotenie materiálnych

podmienok pri nevykonaní tejto časti trestu tak rovnako nemôže byť iné predčasné.

Pokiaľ ide o námietku odsúdeného, že krajský súd rozhodol o jeho návrhu až (ako presne vypočítal) na 61. deň po jeho podaní, teda v rozpore s § 415 ods. 4 Trestného poriadku (podľa ktorého súd rozhodne o takom návrhu najneskôr do 60 dní od jeho doručenia), nadriadený súd zdôrazňuje, že uvedená lehota je tzv. procesnou lehotou. Trestný poriadok ustanovením tejto lehoty nepochybne apeluje na rýchlosť rozhodovania o návrhu oprávneného subjektu na podmienené prepustenie, na druhej strane však nespája s nedodržaním uvedenej lehoty akýkoľvek právny následok. Aj pri nedodržaní uvedenej lehoty súdom je tak súd povinný o takom návrhu rozhodnúť, a to v súlade so zákonnými podmienkami na podmienené prepustenie. Názor vyjadrený sťažovateľom, podľa ktorého by už len z dôvodu nedodržania uvedenej lehoty súdom I. stupňa malo byť jeho návrhu vyhovené, tak nemá zákonné opodstatnenie.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, vedený vyššie rozvedenými úvahami, Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistiac dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.